

Manj skrbi za odgovornega skrbnika: sterilizacija in kastracija

Odgovornost skrbnikov mačk in psov je s sterilizacijo, kastracijo ali osamitvijo v času gonitve skrbeti, da ne prihaja do neželenih brejosti in kotitve neželenih mladičev. Začarani krog kotitev in oskrbe mladičev, ki jih je težko najti nove domove, je mogoče prekiniti z enkratnim posegom – sterilizacijo ali kastracijo. Poseg opravi veterinar v splošni anesteziji, če se za poseg odločimo dovolj zgodaj, lahko z njim preprečimo tudi razvoj določenih neželenih vedenj in boleznih kot so rak rodil pri samicah in AIDS pri mačkah. Pred posegom se vedno posvetujemo z veterinarjem o specifikah in zdravstvenem stanju naše živali.

Eno leglo je leglo preveč

»Samo eno leglo bomo imeli«, si reče marsikateri skrbnik mačke z romantično mislijo na prsrčne male kepe, ki kobacajo po zeleni travi in nato takoj, po osmih tednih v pasjem in dvanajstih tednih v mačjem leglu, najdejo dobre domove. Realnost pa so velik finančni zalogaj, ki je potreben za hrano in oskrbo legla, veterinarska oskrba v primeru zapletov pri kotitvi in v velikih primerih neuspešno iskanje posvojiteljev mladičev.

Nesterilizirana mačja samica povprečno koti dve legli letno, v leglu je večinoma po pet mladičev. Mladiče je potrebno v leglu oskrbovati tri mesece, šele takrat ga lahko zapustijo in odidejo v nove domove. Vendar je neželenih mladičev vsako leto toliko, da jim je skoraj nemogoče najti domove, še posebno pa primerne domove, v katerih bodo dočakali 10, 15 ali 20 let, kolikor je življenjska doba mačk. Hitro se zgodi, da mladiči ostanejo doma po več mesecev in vmes dosežejo starost pol leta, pri kateri spolno dozori. Iz enega ljubkega mačjega legla tako hitro nastane mačja kolonija petnajstih mačk, za katere nismo sposobni poskrbeti.

S sterilizacijo mačke preprečimo kotitve neželenih mladičev, mačko bo lažje obdržati v hiši, ne bomo je izpostavili okužbi z mačjim AIDSem in levkozo, sterilizacija pred prvo gonitvijo pa med drugim tudi močno zmanjšuje možnost razvoja raka na rodilih in seskih. Mnoge lastnike živali skrbi, da bo sterilizirana mačka slabše lovila, vendar spolni hormoni ne vplivajo na zanimanje mačke za plen. Sterilizirana in dobro oskrbovana mačka, ki ni izčrpana od brejosti, kotitev in laktacije, bo imela več časa za igro, ki jo mačka enači s prinašanjem miši na vaš prag.

Med krvavitvijo je psica najbolj plodna

Mnoge neželene brejosti pri psicah so posledice tega, da skrbniki gonitveno krvavitev psice zamenjajo za menstrualno krvavitev in psico v trenutku nepozornosti naskoči samec. Goneča se samica samcem diši na razdalji večih kilometrov, zato se zbirajo pred vašimi vrtnimi vrati in jih tedne ni mogoče odgnati. Samec lahko, da bi prišel do samice, prekoči ali prepleza ograjo, spodkoplje živo mejo, znani pa so tudi primeri, ko sta se psica in pes parila skozi mrežo pesjaka. Če v času gonitve, ki traja približno štiri tedne, trikrat do štirikrat letno, svoje psice ne morete imeti pod stoodstotnim nadzorom, potem se boste težavam s pasjimi samci in neželenimi brejostmi najlažje ognili s sterilizacijo. Spolno vedenje psice uravnavajo hormoni, psica se ne pari iz užitka ali želje po mladičih, s sterilizacijo se krog gonitev prekine, prav tako ne prihaja več do nadležnih krvavitev. Karakter psice se zaradi sterilizacije psice ne bo spremenil.

Kastrirani maček bo glavni na vašem dvorišču

Karakter mačka se zaradi kastracije ne bo spremenil, nehal pa bo s smrdečimi curki zalivati vogale vaše hiše, rože na stopnišču in svežo solato, ki ste jo želeli prav danes pripraviti za kosilo. Ne bo več izginil za teden dni in se po tem, ko boste obvestili že vse sosede in zavetišče, končno prikazal s strlečimi rebri in dlako, poln krast in z manjkajočim kosom ušesa, ampak se bo s sijočo dlako in v polni kondiciji podil po vašem sadnem drevju. Namesto da bi v sledenju samicam prečkal prometne ceste, s katerih se mnogi mački ne vrnejo, se bo držal v hiši ali pa na vašem vrtu preganjal voluharje. Veliko lažje ga boste zadržali v notranjosti, ne da bi pred zaklenjenimi vrati praskal in zavijal, ker želi v zunanji svet. Prav tako ga boste s kastracijo obvarovali pred okužbo z neozdravljivim mačjim AIDSem in levkozo, ki se prenašata predvsem med pretepi mačkov in parjenjem. Poseg opravi veterinar v splošni anesteziji, šivi niso potrebni, saj je rez, skozi katerega odstrani testise, dolg samo nekaj milimetrov. Priporočljivo je poseg opraviti pred 6. mesecem starosti mačka, saj se boste tako najlažje izognili temu, da bi vaš maček razvil s spolnimi hormoni povezana vedenja kot je markiranje.

Kastracija psa ne vpliva na njegov karakter

Mnoge nekastrirane pse goneče samice popolnoma vržejo iz tira. Psi bežijo od doma, pozabijo na vso poslušnost in vse dni zavijajo, če jim skrbniku skušajo pobege preprečiti. Mnogo psov se v tem času izgubi in pristanejo v zavetiščih. Kastriran pes bo mnogo bolj obvladljiv, ne bo bežal od doma in povzročal težav, pri nekaterih psih pa kastracija zmanjša tudi dominantno vedenje. Sposobnost za delo, čuječnost čuvaja in energičnost psa se po kastraciji ne spremenita. Pes, ki dobi primerno hrano v primernih količinah in se vsak dan dovolj giblje, po kastraciji ne pridobi dodatne teže, pravočasno izveden poseg pa resno zmanjša možnost za težave s prostato, ki jo imajo mnogi nekastrirani psi v kasnejših letih.

Skoteni mladiči so naša odgovornost

Mladiči, ki se skotijo naši mački ali psici so naša odgovornost, ki je ne moremo preložiti na druge. Osnovna oskrba enega samega pasjega ali mačjega legla bo skrbnika stala vsaj nekaj sto evrov. Pasje mladiče bo potrebno obdržati v leglu osem tednov, doječa psica in mladiči potrebujejo primerno hrano in zavetje, potrebno bo jim odpraviti notranje zajedavce, prav tako pa jih je priporočljivo cepiti proti kužnim boleznim. Mačji mladiči bodo v naši oskrbi mesec dlje, saj Zakon o zaščiti živali predpisuje, da morajo v leglu ostati do dopolnjenega 12. tedna starosti. Odmetavanje, zapuščenje ali pobijanje že skoteni mladičev so kazniva dejanja, za obravnavo katerih sta pristojna policija in Veterinarska uprava Republike Slovenije. V primeru, da veste za mučenje živali, nemudoma podajte prijavo na policijo ali veterinarski inšpekciji in tako preprečite, da bi ljudje nekaznovano na krute načine odstranjevali neželene živali, katerih kotitev bi morali odgovorno preprečiti s kastracijo, sterilizacijo in nadzorom nad gonečo psico ali mačko.